

KABİR HAYÂTİ

Peygamber Efendimizin kabrinde diri olması

Peygamberler, bilmediğimiz bir hayat ile kabirlerinde diridirler. Evliyâ ve şehidler de diridirler. Diri olmaları sözde değildir. Tam olarak diridirler. İmrân sûresi 169. âyet-i kerîmesinde meâlen;

“Allahü teâlâ yolunda öldürülenleri ölü sanmayınız! Onlar, Rablerinin yanında diridirler. Rızıklandırılmaktadırlar” buyurdu.

Bu âyet-i kerîme, şehidlerin diri olduklarını bildirmektedir. Peygamberler, şehidlerden elbet daha ileride ve daha üstündür.

İslâm âlimlerine göre her peygamber, şehid olarak ölmüştür. Resûlullah Efendimiz son hastalağında; **“Hayber’de yemiş olduğum yemeğin acısını her zaman duyardım”** buyurdu. Bu hadîs-i şerîf, Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin ayrıca şehid olarak vefât ettiğini bildiriyor.

Bu sebeple, Efendimizin bütün şehidler gibi kabrinde diri olduğu buradan da anlaşılıyor. **“Buhari”** ve **“Müslim”**’de bildirilen hadîs-i şerîfde; **“Mi’râc gecesinde, Mûsâ’nın (aleyhisselâm) kabri yanından geçirildim. Mezarında, ayakta namaz kılıyordu”** buyuruldu.

Başka bir hadîs-i şerîfde; **“Allahü teâlâ, toprağın peygamberleri çürütmesini harâm etmiştir”** buyruldu.

Namaz kılmak, rükû ve secde yapmakla olur. Bu haber, diri olarak, cesed ile beden ile kıldıklarını gösteriyor. Mûsâ aleyhisselâmın kabrinde namaz kılması da, bunu göstermektedir.

Bu hadîs-i şerîfler, Peygamberlerin, Rableri yanında diri olduklarını göstermektedir. Onların cesedleri (bedenleri), ruhları gibi latif olmuştur. Kesif ve katı değildir. Madde ve ruh âleminde görünebilirler.

Hadîs-i şerîfde, Mûsâ ve İsâ aleyhimüsselâmın, namaz kıldıkları bildiriliyor. Namaz kılmak, çeşitli hareketler yapmaktır. Bu hareketler beden ile olur. Ruh ile olmaz.

İmâm-ı Beyhekî buyurdu ki: “Peygamberler mezara konduktan sonra, ruhları bedenlerine geri verilir. Biz onları göremeyiz. Melekler gibi, görünmez olurlar. Yalnız Allahü teâlânın kerâmet olarak ihsân ettiği seçilmiş kimseler görebilir.” İmâm-ı Süyûtî de böyle bildirmiştir.

Çok kimse, selâmlara, kabir-i saâdetten cevap verildiğini, çok zaman işitmişlerdir. Başka kabirlerden de, selâmlara cevap verildiği çok işitilmiştir.

Hadîs-i şerîfte de; **“Bana selâm verilince, Allahü teâlâ ruhumu geri gönderir, ona cevap veririm”** buyruldu.

İmâm-ı Süyûtî hazretleri buyurdu ki: “Resûlullah, Cemâl-i ilâhiyi görmeğe dalmıştır. Bedendeki duyguları unutmuştur. Bir müslüman selâm verince, mübârek ruhu, bu hâlden ayrılıp, beden duygularını alır. Dünyada, böyle olanlar da az değildir. Bir dünya işi veya âhiret işi aşırı düşünülürken, insan, yanında konuşulani duymaz. Cemal-i ilahiye dalan kimse bir sesi işitebilir mi?”

Kadı İyâd hazretleri **“Şifâ”** kitabında Süleyman bin Sühaym rivâyetinde; “Bir

gece rüyâda Fahr-i Kâinât Efendimizi gördüm; “Yâ Resûlallah! Gelip sana selâm veren kimselerin selâmını bilir misiniz?” dedim. **“Evet bilirim ve onların selâmını alıp cevap veririm”** buyurdu.

Peygamberlerin, mezarlarında diri olduğunu bildiren hadîs-i şerîfler o kadar çoktur ki, birbirlerini kuvvetlendirmektedirler. Mesela, **“Kabrimin yanında, benim için okunan salevâtı işitirim. Uzak yerlerde okunanlar bana bildirilir”** buyrulmuştur.

Abdullah bin Abbas hazretlerinden İbn-i Ebi'd-dünya'nın haber verdiği hadîs-i şerîfde; **“Bir kimse, bir tanıdığının kabrine uğrayıp selâm verse, meyyit onu tanır ve cevap verir. Tanımadığı meyyite selâm verirse, meyyit sevinir ve cevap verir”** buyuruldu.

Resûlullah, dünyanın her yerinde, aynı zamanda salât ve selâm edenlerin her birine ayrı ayrı nasıl cevap verir diye sorulursa, öğle vakti güneşin, bir anda binlerce şehre ışık salması gibidir, diye cevap verilir.

İbrahim bin Bişar hazretleri; “Hac ettikten sonra, kabr-i saâdeti ziyâret için Medîne'ye gittim. Hücre-i saâdet önünde selâm verdim. Ve aleykesselâm cevabını işittim” buyurmuştur.

Evliyanın büyüklerinden Seyyid Ahmed Rifai hazretlerinin ve birçok velilerin Resûlullah'a verdikleri selâmın cevabını işittikleri ve Ahmed Rifai'nin, Resûlullah'ın mübârek elini öpmekle şereflenmiş olduğu, çok sağlam kitaplarda yazılıdır.

İmâm-ı Süyûtî, kitabında; “Yüksek derecedeki veliler, peygamberleri ölmemiş gibi görürler. Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin Mûsâ aleyhisselâmı mezarında diri olarak görmesi, bir mucize idi. Evliyanın da böyle görmeleri kerâmettir. Kerâmete inanmamak, câhillikten ileri gelir” buyurmaktadır.

İbn-i Hibbân, İbn-i Mâce ve Ebû Davûd'un bildirdikleri hadîs-i şerîfde; **“Cumâ günleri bana çok salevât okuyunuz! Bunlar, bana bildirilir”** buyruldu. **“Öldükten sonra da bildirilir mi?”** denildikte; **“Toprak, peygamberlerin vücûdunu çürütmez. Bir mü'min bana salevât okuyunca, bir melek bana haber vererek, ümmetinden falan oğlu filan, sana selâm söyledi ve duâ etti der”** buyurdu.

Bekir bin Abdullah Müzenî'nin rivâyet ettiği hadîs-i şerîfde; Resûl-i ekrem; **“Hayatım sizin için hayırlıdır. Bana anlatırsınız. Ben de size anlatırım. Öldükten sonra vefâtım da sizin için hayırlı olur. Amelleriniz bana gösterilir. İyi işlerinizi gördüğüm zaman, Allahü teâlâyâ hamd ederim. Kötü işlerinizi gördüğüm zaman, sizin için af ve mağfîret dilerim”** buyurdu.

Peygamber Efendimizi görmek

Resûlullah Efendimiz, uykuda ve uyanık iken görülebilir mi? Görülebilirse, görünen kendisi midir, benzeri midir? Âlimlerimiz, buna çeşitli cevap verdiler.

Kabirde diri olduğunu söz birliği ile bildirdikten sonra, kendisinin görüldüğünü çoğunlukla beyan buyurmuşlardır. Böyle olduğu, hadîs-i şerîflerden de anlaşılmaktadır. Bir hadîs-i şerîfde; **“Beni rüyâda gören, uyanık iken görmüş gibidir”** buyruldu.

Bunun için, İmâm-ı Nevevî hazretleri; “O'nu rüyâda görmek, tam kendisini görmektir” dedi. Hadîs-i şerîfde; **“Beni rüyâda gören doğru görmüştür. Çünkü şeytan, benim şeklime giremez”** buyuruldu.

İbrahim Lekani hazretleri buyuruyor ki: “Hadîs âlimleri, Resûlullah’ın rüyâda olduğu gibi uyanık iken de görülebileceğini söz birliği ile bildirmişlerdir. Her iki hâle de birçok misaller verilebilir. Bunlardan bir kaçını bildirelim:

Mu’inüddin-i Çeşti hazretleri, gittiği her beldede kabristanları ziyâret eder, orada bir müddet kalırdı. Vardığı yerlerde tanınıp meşhur olunca, durmaz, kimseden habersiz gizlice çıkıp giderdi. Bu seyahatlerinden biri de Mekke’ye olmuştur. Mekke-i mükerreremeye gidip, Kâbe-i muazzamayı ziyâret etti. Bir müddet Mekke’de kalıp, oradan Medîne-i münevvereye gitti. Peygamberimizin kabri-i şerifini ziyâret ettiği bir gün, türbesinden;

- **Mu’inüddin’i çağırınız,** diye bir ses işitildi. Bunun üzerine türbedar;

- Mu’inüddin! diye bağırdı. Birkaç yerden;

- Efendim, sesi işitildi. Sonra da;

- Hangi Mu’inüddin’i istiyorsun? Burada adı Mu’inüddin olan birçok kişi var, dediler.

Bunun üzerine türbedâr geri dönüp, Ravda-i mutahheranın kapısında ayakta durdu. İki defa;

- **Mu’inüddin-i Çeşti’yi çağır,** diye nidâ eden bir ses işitti. Türbedâr bu emir üzerine cemâate karşı;

- Mu’inüddin-i Çeşti’yi istiyorlar, diye bağırdı.

Mu’inüddin-i Çeşti hazretleri bu sözü işitince, bambaşka bir hâle girdi. Ağlayıp, gözyaşları dökerek ve salevât okuyarak, Sevgili Peygamberimizin türbesine yaklaştı ve edeble ayakta durdu. Bu sırada;

- **Ey Kutb-i meşayih! İçeriye gel!** diye bir ses işitti.

Peygamberimiz buyurdular ki:

- **Sen benim dinime hizmet edicisin. Senin Hindistan’a gitmen gerekir. Hindistan’a git. Orada Ecmir denilen bir şehir vardır. Orada benim evladımdan (torunlarımdan) Seyyid Hüseyin adında biri var. Oraya cihâd ve gazâ niyetiyle gitmişti. O şu anda şehid oldu. Ecmir kâfir eline düşmek üzeredir. Senin oraya gitmen sebep ve bereketiyle, İslâmiyet yayılacak ve kafirler hakir olup, güçsüz ve tesirsiz kalacaklar. Sonra ona bir nar verdi ve;**

- **Bu nara dikkatle bak nereye gideceğini görüp, anla,** buyurdu.

Mu’inüddin-i Çeşti hazretleri, Peygamber Efendimizin verdiği narı alıp, emredildiği gibi baktı, doğu ile batı arasını tamamen gördü.

Ahmed Rıfai hazretleri hacca gitmişti. Dönüşünde, Medîne-i münevverede Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin mübârek türbesini ziyâret ettiği sırada, şu meâlde manzume söyledi:

**Uzaklık, toprağını öpmek için efendim,
Kendim gelemeyiz, vekil ruhumu gönderirdim.**

**Şimdi seni ziyâret nîmeti oldu nasib,
Ver mübârek elini, dudağım öpsün Habîb!**

Şiir bitince, Sevgili Peygamberimizin “sallallahü aleyhi ve sellem” kabrinden, mübârek elleri göründü. Seyyid Ahmed Rıfai de son derece tazim ve hürmetle Pey-

gamber Efendimizin mübârek elini öptü. Orada bulunan herkes, hayretle hâdiseyi gördü.

Peygamber Efendimizin mübârek ellerini öptükten sonra, Ravda-i mutahheranın kapılarının eşiklerine yattı. Ağlayarak, oradaki cemâatin cümlesine;

- Üzerime basarak geçiniz! diye yalvardı.

Âlimler başka kapılardan çıkmaya mecbur kaldılar. Bu kerâmet pek meşhur olup, dilden dile günümüze kadar gelmiştir.

İbn-i Abidin hazretlerinin dine uymaktaki hâlleri meşhur olup, kerâmetleri ve menkıbeleri çoktur. Beş vakit namazda tahıyyatı okurken, Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizi baş gözü ile görürdü. Göremediği zaman o namazı yeniden kılardı.

İslâm âlimlerinin en büyüklerinden ikinci bin yılın müceddidi İmâm-ı Rabbânî Ahmed Farûkî Serhendî hazretleri buyurdu ki:

- Ramazân-ı şerîfin son günlerinde son derece güzel bir hâl zahir oldu. Yatağında uzanmış yatıyordum. Gözlerimi kapamıştım. Yatağımın üzerine bir başkasının gelip oturduğunu hissettim. Bir de ne göreyim. Evvelkilerin ve sonrakilerin seyyidi, efendisi idi! Hemen toparlandım. Sevgili Peygamberimiz buyurdu ki:

- **Senin için icazet yazmaya geldim. Hiç kimseye böyle bir icazet yazmadım.**

- Gördüm ki, o icazetnâmenin metninde, bu dünyaya ait büyük lütuflar, arkasında da âhirete ait çok inâyetler yazılıydı.

Abdülkadir-i Geylânî hazretleri Gunye kitabında İbrâhim Temimi hazretlerinden naklen anlatır: Hızır aleyhisselâm bana;

- Eğer rüyâda, Resûlullah’ı görmek istersen, akşam namazını kıldıktan sonra, yatsıya kadar hiç kimse ile konuşmadan ayağa kalkar, akşam namazından sonraki evvâbin namazını kıalarsın. İki rekatta bir selâm verirsin.

Her rekatta; bir defa Hamd yâni Fâtîha sûresini ve yedi kerre İhlâs sûresini okursun. Yatsı namazını da cemâatle kıldıktan sonra evine gelip vitri kıalarsın.

Uykuya yatacağın zaman da iki rekat namaz kılıp her rekatta Hamd ve İhlâs sûresini yedi defa okursun.

Namazdan sonra secdeye kapanıp yedi defa Allahü teâlâyâ istiğfarda bulunur, yedi kerre; “Sübhânallahi velhamdü lillahi velâ ilâhe illallahü vallahü ekber velâ havle velâ kuvvete illâ billâhil aliyîl azîm” dersin. Sonra başını secdeden kaldırıp oturarak, ellerini kaldırıp; “Yâ hayyû, yâ kayyûm, yâ zelcelâli vel ikram, yâ ilâhel evveline vel âhirîn ve yâ Rahmân-ed-dünya vel âhireti ve rahimehüma, yâ Rabbî, yâ Rabbî, yâ Rabbî, yâ Allah, yâ Allah, yâ Allah” dersin.

Sonra ayağa kalkıp, aynı duâyı okursun. Sonra secdeye kapanıp aynı duâyı okursun.

Sonra başını secdeden kaldırıp kıbleye yönelip istediğin şekilde yatıp uyursun. Uyku bastırınca kadar Peygamber Efendimize salevât-ı şerîfe getirirsin!

Ben;

- Bu duâyı kimden öğrendiysen, bana bildirmeni isterim, dedim.

Hazret-i Hızır;

- **Bana inanmıyor musun?** dedi.

- Muhammed aleyhisselâmi hak peygamber olarak gönderen Allahü teâlâya yemin ederim ki, sana inanıyorum, dedim.

Hızır aleyhisselâm;

- Ben, Resûlullah'ın bu duâyı öğrettiği ve vasiyet ettiği meclisde bulundum. Bu duâyı O'nun öğrettiği kimseden öğrendim, buyurdu.

Ben de Hızır aleyhisselâmın dediği gibi yaptım. Yatağımda, Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimize salevât-ı şerîfe okumaya başladım. Peygamber Efendimizi göreceğimin sevincinden dolayı, uykum kaçtı ve sabaha kadar uyuyamadım.

Sabah namazını kılıp güneş yükselineceye kadar oturdum. Duhâ yâni kuşluk namazını kıldım. Kendi kendime;

- Akşama ulaşırsam, dün gece yaptığım gibi yaparım, dedim. O anda uyumuşum. Rüyâmda melekler gelip beni alıp Cennet'e götürdüler. Orada yakut, zümrüt ve inciden yapılmış köşk ve saraylar, bal, süt ve Cennet içeceklerinden ırmaklar gördüm. Beni Cennet'e götüren meleklerle;

- Şu köşk kim içindir? diye sordum. Melekler;

- Senin işlediğin ameli yapanlar içindir” dediler.

Cennet yiyeceklerinden yedirmeyince ve Cennet sularından içirmeyince beni Cennet'ten çıkarmadılar. Sonra beni Cennet'ten çıkarıp, bulunduğum yere getirdiler. Sonra, Resûlullah Efendimiz yanında yetmiş peygamber ve her saf arası doğu ile batı arası kadar olan yetmiş saf meleklerle bana gelip selâm verdi ve elimi tuttu. Bu sırada ben;

- Yâ Resûlullah! Hızır aleyhisselâm şu hadîsi senden duyduğunu bildirdi, dedim.

Peygamber Efendimiz;

- Hızır doğru söyledi, anlattıkları doğrudur. Hızır yeryüzündekilerin en âlimidir. Ebdâllerin reisidir. Yeryüzündeki Allahın askerlerindendir, buyurdu.

Ben yine;

- Yâ Resûlallah! Bu ameli işleyene, benim bu gördüğümünden başka karşılık var mıdır? dedim.

- Senin gördüğünden, sana ihsân olunandan daha üstün ne karşılık olabilir? Sen Cennet'teki yerini ve makamını gördün. Cennet'in meyvelerinden yiyip, içeceklerinden içtin. Benimle beraber melekleri ve peygamberleri gördün. Hûriîni gördün, buyurdu.

- Yâ Resûlallah? Benim yaptığım ameli yapıp da, rüyâda benim gördüğümü görmeyen kimseye bana ihsân olunan verilir mi? dedim.

- Beni hak peygamber olarak gönderen Allahü teâlâya yemin ederim ki, o kimsenin işlediği büyük günâhlar affedilir. Allahü teâlânın o kimse hakkındaki gadabı kalkar. Beni hak peygamber olarak gönderen Allahü teâlâya yemin ederim ki, bu ameli yapan, rüyâda senin gördüğünü görmese de, sana verilen ona da verilir. Semâdan bir ses, Allahü teâlâ bu ameli işleyeni ve doğudan batıya kadar olan ümmet-i Muhammed'i mağfiret etti diye seslenir, buyurdu.

- Yâ Resûlallah! Senin cemalini ve Cennet'i gördüğüm gibi, o kimsenin de

bunlardan nasibi var mıdır? dedim.

- Evet hepsi de verilir, buyurdu.

- *Yâ Resûlallah! Erkek ve kadın, bütün mü'minlere bu duâyı öğretmek ve sevablarını bildirmek uygun olur mu?* dediğimde;

- Beni hak peygamber olarak gönderen Allahü teâlâyâ yemin ederim ki, bu ameli Allahü teâlânın said olarak yarattığı kimselerden başkası işlemez, buyurdu.

Rüyâda Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâmı hakiki şekliyle gören, muhakkak O'nu görmüş olur. Çünkü şeytan O'nun şekline giremez. Fakat şeytan başka şekle girip görünebilir. Resûlullah'ı tanımayan kimsenin, bunu ayırması kolay olmaz.

Bâzı âlimler de, "Peygamber Efendimizi değişik şekilde görmek, yine O'nu görmek olur. Fakat bu, o kişinin dindeki noksanlığına alamettir. Peygamber "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimizi rüyâda gerçek şekliyle gören ve mü'min olarak ölen herkes Cennet'e gider" buyurmuşlardır.

Ebû Hüreyre, Efendimizin şu hadîs-i şerîfini bildirdi: **"Bir kimse Cumâ gecesinde, iki rekat namaz kılsa, her rekatta Fâtiha ve Âyet-el-kürsi'yi birer, İhlâs sûresini on beş kerre okusa, namazdan sonra bin kerre; "Allahümme salli alâ Muhammedin nebiyyil ümmîyi" dese, diğer Cumâ gelmeden beni rüyâsında görür. O kimsenin geçmiş ve gelecek bütün günâhları bağışlanır. Cennet beni görenler içindir."**

Peygamber Efendimizin Kabr-i şerîfini ziyâret

Fahr-i kâinât Efendimiz buyurdular ki:

"Kim vefâtımdan sonra beni ziyâret ederse, beni hayâtta iken ziyâret etmiş gibidir."

"Mir'ât-i Medîne" kitabında bildirilen bir hadîs-i şerîfde; **"Kabrimi ziyâret edene şefâatim vâcib oldu"** buyurdu.

"Müslim-i şerîf"de ve Ebû Bekr bin Mekkârî'nin **"Mu'cem"** kitabında bildirilen hadîs-i şerîfde; **"Bir kimse beni ziyâret etmek için gelse ve başka bir şey için niyeti olmasa, kıyâmet günü, ona şefâat etmemi hak etmiş olur"** buyruldu.

Bunun için, fıkıh âlimlerimiz, hac vazifesini yaptıktan sonra, Medîne-i münevvereye gelerek, Mescid-i şerîfte namaz kılarlardı. Sonra "Ravda-i mutahhera" ile Minber-i münîri ve Arş-ı âlâdan efdal olan kabr-i şerîfi, sonra oturdukları, yürüdükleri, dayandıkları yerleri, vahiy geldiği zaman dayandıkları direği ve mescid yapılrken ve tâmir edilirken çalışan, mallarını ve paralarını vermekle şereflenen Eshâb-ı kirâmın ve Tâbiîn'in geçtikleri yerleri ziyâret ederler, görmekle bereketlenirlerdi. Onlardan sonra gelen âlimler ve sâlihler de, hacdan sonra Medîne'ye gelirler, fıkıh âlimlerimiz gibi yaparlardı. Dün olduğu gibi bugün de hacılar, buna bağlı kalarak Medîne-i münevverede ziyâretlerde bulunuyorlar.

İslâm âlimlerinin güneşi Ebû Hanîfe hazretleri; **"Müstehâbların en üstünlerinden olan kabr-i saâdetin ziyâreti, vâcib derecesine yakın bir ibâdettir"** buyurdu.

**Sakın terk-i edebden, kûy-i mahbûb-i Hudâ’dır bu,
Nazargâh-ı ilâhîdir, makâm-ı Mustafâ’dır bu!**

**Murâât-i edeb şartıyla gir Nâbî bu dergâha,
Metâf-ı kudsiyândır, bûsegâh-ı Enbiyâ’dır bu!**

Nâbî

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin kabri-i şerîflerini ziyârete giden kimsenin, çok salevât-ı şerîfe getirmesi lâzımdır. Okunan bu salât ve selâmların Peygamber Efendimize ulaştığı, hadîs-i şerîfde bildirilmiştir. Sevgili Peygamberimizi ziyâret etme âdâbı şöyle bildirildi:

Medîne-i münevvere şehri uzaktan görününce, salât ve selâm getirilir. Sonra; **“Allahümme hâzâ haremü nebiyyike, fec’alhü vikâyeten lî min-en-nâr ve emânen min-el-azâb ve sû-il-hisâb”** denir. Mümkünse şehre veya mescide girmeden önce gusl abdesti alınır. Güzel koku (esans) sürünülür. Yeni, temiz elbise giyilir. Çünkü bunlar, tâzim ve hürmet ifâde ederler. Medîne-i münevvereye mütevâzi, vekârlı ve sükûnet hâli ile girilir. **“Bismillahi ve alâ millet-i Resûlillah”** dedikten sonra, İsrâ sûresinin 80. âyet-i kerîmesini okumalıdır. Onun akabinde; **“Allahümme salli alâ Muhammedin ve alâ âl-i Muhammed. Vagfir lî zünûbî veftah lî ebvâbe rahmetike ve fadlike”** diyerek, Mescid-i Nebvî’ye girilir. Sonra Resûlullah Efendimizin minberinin yanında iki rekat tehiyyet-ül-mescid namazı kılmalı, minberin direği, sağ omuzuna gelecek şekilde durmalıdır.

Sevgili Peygamberimiz, burada namaz kıları. Burası, Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin kabri ile minberi arasındır. Hadîs-i şerîfde; **“Kabrim ile minberim arası Cennet bahçelerinden bir bahçedir. Minberim, havzım üzerindedir”** buyrulmuştur.

Sonra, Allahü teâlâya, Resûlullah’ın mübârek kabrini ziyâret etmeyi kendisine nasîb ettiğinden dolayı secdeye varmalıdır. *Duâdan sonra kalkıp, Peygamber Efendimizin kabri-i şerîfine, hücre-i saâdete gelmeli, arkasını kibleye vererek Resûlullah’ın mübârek yüzüne karşı iki metre kadar uzakta edeble durmalıdır. Daha fazla yaklaşmaz. Yönünü kibleye, arkasını Resûlullah’a çevir diyenlere uymamalı, onlara inanmamalıdır. Bu hâl edebe çok aykırı bir hâldir. Resûlullah Efendimizin huzurunda hiç arkaya dönülür mü? Huşû ve hudû üzere olmalı, Allahü teâlânın Kur’ân-ı kerîmde emrettiği şekilde, Resûlullah Efendimize, hayâttaymiş ve yüksek huzûrlarında bulunuyormuş gibi edeb üzere bulunmalıdır.* Sekînet ve vekârı terketmemelidir. Elini, kabri-i şerîfin duvarlarına koymayıp uzakta edeble durmak, hürmete daha muvafıktır. Namazda gibi durmalıdır.

Resûlullah Efendimiz; **“Kim bana kabrimde salât okursa, onu işitirim”** buyurdu.

Yine hadîs-i şerîfde, Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin kabri-i şerîflerinde bir melek vekîl bırakıldığı, o meleğin, ümmetinden selâm edenlerin selâmını kendisine ulaştırdığı bildirildi. Sonra; **“Esselâmü aleyke yâ seyyidî yâ Resûlallah! Esselâmü aleyke yâ Nebiyyallah! Esselâmü aleyke yâ Safiyyal-**

lah! Esselâmü aleyke yâ Habîballah! Esselâmü aleyke yâ Nebiyyerrahmeti! Esselâmü aleyke yâ Şeffî-al ümmeti! Esselâmü aleyke yâ Seyyid-el-mürselîn! Esselâmü aleyke yâ Hâtemennebiyyîn!”

Allahü teâlâ sana en yüksek mükâfât ve karşılık ihsân eylesin. Ben şehâdet ederim ki, sen peygamberlik vazifeni yaptın. Emâneti edâ ettin. Ümmetine nasihat eyledin. Yakîn (ölüm) sana gelinceye kadar, Allahü teâlânın yolunda cihâd eyledin. Allahü teâlâ sana kıyâmet gününe kadar, salât ve selâm eylesin. Yâ Resûlallah! Bizler sana çok uzak yerlerden geldik. Senin kabr-i şerîfini ziyâret etmek, senin hakkını ödemek, senin yaptıklarını yerinde görmek, seni ziyâret ile bereketlenmek, senin Allahü teâlânın katında bize şefâatçi olmanı istemek için geldik. Çünkü hatâlarımız bellerimizi büktü. Günâhlarımız omuzlarımıza ağır geldi. Yâ Resûlallah! Sen, hem şefâat eden ve hem de şefâati kabûl olunansın. Makâm-ı Mahmûd senin için va’d edilmiştir.

Hem, Allahü teâlâ da Kur’ân-ı kerîmde (Nisâ sûresinin 64. âyet-i kerîmesinde meâlen); **“Biz, her peygamberi, ancak Allahü teâlânın emri ile (gönderildiği kavmi tarafından) kendisine itâat olunması için gönderdik. Onlar, nefslerine zulüm (kendilerine yazık) ettikten sonra, sana gelip Allahü teâlâdan bağışlanmayı isteseler, Resûlüm de onlar için istiğfâr ederse, Allahü teâlâyı elbette tevbeleri kabûl ve merhamet edici bulurlar”** buyurmaktadır. *Bizler, senin huzûruna geldik. Fakat bizler, nefslerimize zulmettik. Günâhlarımızın bağışlanmasını diliyoruz.*

Yâ Resûlallah! Allahü teâlânın katında bize şefâat eyle. Yâ Resûlallah! Allahü teâlâdan, bizim rûhumuzu, sünnetin üzere almasını, yarın kıyâmet gününde, senin ile beraber mahşer yerine gelenler arasına katmasını, senin havzına gelip, orada senin havzından içmeyi nasîb etmesini dile. Yâ Resûlallah! Senin şefâatini istiyoruz” diye duâ edilmeli ve; **“Ey Rabbimiz! Bizi ve îmân ile bizden evvel geçmiş olan kardeşlerimizi bağışla! Îmân etmiş olanlar için kalblerimizde bir kin bırakma! Ey Rabbimiz! Muhakkak ki sen, şefkat ve merhamet sâhibisin!”** meâlindeki Haşr sûresinin 10. âyet-i kerîmesini okumalıdır.

Sonra selâm gönderenlerin selâmını iletip; **“Esselâmü aleyke yâ Resûlallah! Şu kimse, senin Allahü teâlânın katında kendisine şefâatçi olmanı istiyor. Ona ve bütün müslümanlara şefâat eyle”** demeli ve dilediği kadar salevât okumalıdır.

Sonra yarım metre sağa, Ebû Bekr-i Sıddîk hazretlerinin mübârek başı hizâsına gelip; **“Esselâmü aleyke yâ halîfete Resûlillah! Esselâmü aleyke yâ refîkahu fil-gâr! Esselâmü aleyke yâ emînehu al-el-esrâr! Allahü teâlâ, bu ümmetinin imâmı olarak sana en yüksek mükâfât ve karşılığı lutfetsin. Sen Resûlullah’a en güzel şekilde halîfe oldun. En iyi şekilde O’nun yüce sünnetini tâkib ettin. Mürtedlerle (dinden dönenlerle) ve doğru yoldan ayrılmış olanlarla, muharebe ettin. Dâima hakkı söyledin. Vefât edinceye kadar, hak yolda olanlara yardımcı oldun. Allahü teâlânın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerine olsun! Allah’ım! Rahmetinle, onun sevgisi üzere rûhumuzu al. Onu ziyâretimizi boşa çıkarma!”** diye duâ etmelidir.

Sonra yine yarım metre sağa, Hazret-i Ömer’in kabrinin hizâsına gelmeli ve; **“Esselâmü aleyke yâ Emîr-el-mü’minîn! Esselâmü aleyke yâ Müzhir-el-İslâm! Esselâmü aleyke yâ Müksir-el-esnâm! Allahü teâlâ sana en yüksek karşılık ve**

Hücre-i Saâdet / Mescid-i Nebî

Sevgili Peygamberimiz “aleyhissalâtü vesselâm” ve Eshâbından müslümanların iki göz bebeği Hazret-i Ebû Bekir ve Hazret-i Ömer’in “radiyallahü anhümâ” kabir-i şerîflerinin ön, yani kible cephesinden görünüşü.

mükâfat versin. Hayâtta iken de, ölümünde de İslâm'a ve müslümanlara yardım ettin. Yetimlere kefil oldun. Akrabâya iyilik yaptın. Müslümanlara; onların râzı oldukları, hem hidâyet üzere bulunan ve hem de insanları doğru yola ileten bir rehber oldun. Onların işlerini derleyip topladın. Fakirlerini zengin yaptın, yaralarını sardın. Allahü teâlânın selâmı, rahmeti ve bereketi senin üzerine olsun!" demelidir.

Sonra Hazret-i Ebû Bekr ve Hazret-i Ömer'e hitâben; *"Esselâmü aleykümâ yâ daciây-resûlillah ve refîkayhi ve vezîreyhi ve müşîreyhi vel muâvineyni lehû alel-kıyâmi fid-dîni vel-kâimeyni ba'dehû bi-mesâlih-il-müslimîn! Allahü teâlâ, size en güzel karşılığı versin. Resûlullah'ın bize şefâat etmesini Allahü teâlâdan, bizim sa'yimizi kabûl etmesini, bizi İslâm dîni üzere öldürüp, yine İslâm dîni üzere diriltmesini, kıyâmet gününde Resûlullah'a yakın olanlar arasında haşretmesini dilemesi için, sizi Resûlullah'ın yanında vesîle ediniyoruz"* demelidir.

Sonra kendisine, ana-babasına, duâ isteyenlere ve bütün müslümanlara duâ etmelidir. Bundan sonra Resûlullah Efendimizin mübârek yüzüne karşı durup;

"Ey Allah'ım! "Biz, her peygamberi, ancak Allahü teâlânın emri ile (gönderildiği kavmi tarafından) kendisine itâat olunması için gönderdik. Onlar, nefslere zulüm (kendilerine yazık) ettikten sonra, sana gelip Allahü teâlâdan bağışlanmayı isteseler, Resûlüm de onlar için istiğfâr ederse, Allahü teâlâyı elbette tevbeleri kabûl ve merhamet edici bulurlar" buyuruyorsun. (Nisâ sûresi: 64)

Yâ Rabbî! Senin yüce kelâmına uyarak, emrine itâat ederek, sevgili Peygamberinin senin huzûrunda bize şefâat etmesini diliyoruz" diye duâ ettikten sonra daha önce okuduğu;

"Ey Rabbimiz! Bizi ve îmân ile bizden evvel geçmiş olan kardeşlerimizi bağışla! İmân etmiş olanlar için kalblerimizde bir kin bırakma! Ey Rabbimiz! Muhakkak ki sen, çok şefkat ve merhamet sâhibisin!" meâlindeki Haşr sûresinin 10. âyet-i kerîmesi ile; **"Rabbenağfir lenâ ve li-âbâ-inâ ve li-ümme-hâtinâ ve li-ihvâninel-lezîne sebekûne bil-îmâni"** **"Rabbena âtinâ..."** ve **"Sübhâne rabbi-ke..."** âyet-i kerîmelerini okuyarak Hücre-i seâdet ziyâretini tamamlar.

Sonra Resûlullah'ın kabri ile minberi arasında bulunan **Ravda-i mutahhera**-ya gelir. Burası kare şeklinde bir yerdir. Burada istediği kadar namaz kılar. Duâ eder. Tesbîhler okur. Allahü teâlâyı hamd-ü senâlarda bulunur. Sonra minbere gelir. Resûlullah'ın bereketinin kendisine ulaşması niyetiyle, Peygamber Efendimizin hutbe okurlarken mübârek elini üzerine koymuş oldukları yere elini kor. Burada iki rekat namaz kılar. Allahü teâlâdan dilediklerini ister. Allahü teâlânın gadabından, rahmetine sığınır. Sonra **Hannâne** direğine gelir. Bu direk, Resûlullah Efendimizin hutbe okumak için minbere geçtiğinden dolayı, kendisini terkettiği için inleyip, sonra Resûlullah'ın inip, kendisini kucaklaması üzerine sükûn bulan direktir. Sonra Ebû Lübâbe hazretlerinin kendini bağlayarak tevbe etmiş olduğu direğe gelir. Burada iki rekat namaz kılar ve Allahü teâlâyı tevbe ve istiğfârda bulunur. Dilediği duâları yapar. Burada kaldığı müddet içerisinde, gecelerini Kur'ân-ı kerîm okumakla, Allahü teâlâyı zikretmek, minber ile kabrin yanında, gizli ve açıktan duâ yapmakla ve râbîta yapmakla meşgûl olmalıdır.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizi ziyâretten sonra Bakî’ kabristanına gitmek, orayı da ziyâret etmek müstehâbdır. Sonra diğer kabirleri, bilhassa Uhud’da Seyyid-üş-şühedâ (şehîdlerin efendisi) Hazret-i Hamza’nın kabrini ziyâret etmelidir “radiyallahü anhüm ecma’ın”.

Yine Bakî’de Hazret-i Abbâs’ı ve orada bulunan Hasen bin Ali’yi, Zeynelâbidîn’i, oğlu Muhammed Bâkır ve oğlu Ca’fer-i Sâdık, Emîr-ül-mü’minîn Hazret-i Osman’ı, Resûlullah Efendimizin oğlu İbrâhim’i, Resûlullah Efendimizin orada bulunan zevce-i mutahhalarını, halası Safiyye’yi ve daha birçok Sahâbe ve Tâbiîn’den olan büyükleri ziyâret etmelidir.

Bakî’deki Fâtıma Mescidi’nde namaz kılmalıdır. Perşembe günü Uhud şehîdlerini ziyâret etmek müstehâbdır.

Orada; **“Selâmün aleyküm bimâ sabertüm. Feni’me ukbeddâr. Selâmün aleyküm yâ ehle dâr-il-kavm-il-mü’minîn ve innâ inşâallahü an karîbin biküm lâhikûn”** demelidir.

Mihrâb-ı Şerîf - Rayda-i Mutahhara / Mescid-i Nebî

Peygamber Efendimizin “aleyhissalâtü vesselâm” Mescid-i şerîfinde, “Rayda-i mutahhara / Cennet Bahçesi” denilen bölüm. Sevgili Peygamberimizin “sallallahü aleyhi ve sellem” imâm olarak namaz kıldırıldığı mihrâb görülmektedir.

Bu fotoğrafta görülmemekle beraber sol tarafta mübârek kabir-i şerîfleri (hücre-i saâdet) bulunmaktadır.

Sonra Âyet-el-kürsî ve İhlâs sûresini okumalıdır.

Hücre-i saâdeti ziyâret edenlerin çok uyanık olmaları lazımdır. Gönünde dünya düşünceleri bulunmamalıdır. Muhammed aleyhisselâmın mübârek nûrunu ve derecesinin yüksekliğini düşünmelidir. Dünya işlerini ve büyük kimselerle görüşüp fayda sağlamayı ve alış-veriş düşünceleri içinde yapılan duâları Allahü teâlâ kabul etmez, dileklerine kavuşamazlar.

Hücre-i saâdeti ziyâret etmek şerefli bir ibâdetdir. Buna inanmayanların, müslümanlıktan çıkmalarından korkulur. Çünkü bunlar, Allahü teâlâyâ, Resûlüne ve bütün müslümanlara karşı gelmiş olur. Mâlikî âlimlerinden bir kaç, Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizi ziyâret etmek vacibdir demiş ise de, müstehâb olduğu söz birliği ile bildirilmiştir.

Minber-i Şerîf - Ravda-i Mutahhara / Mescid-i Nebî

Sevgili Peygamberimizin “sallallahü aleyhi ve sellem” Cumâ hutbesini okuduğu minber, görülmektedir. O zamanki minber-i şerîf, üç basamak ve bir metre yüksekliğinde idi. 654 [m.1256] yangınında tamamen yandı. Çeşitli yıllarda, çeşitli minberler yapılmış, bugünkü oniki basamaklı ve yedi metre yüksekliğinde mermer minberi, sultân III. Murâd hân (h.998) m.1590’da İstanbul’dan göndermiştir.

← Ebû Saîd-i Hudrî "radiyallahü anh"

← Hazret-i Fâtıma binti Esed "radiyallahü anhâ"

← Hazret-i Osmân "radiyallahü anh"

← Halime Hatûn
(Peygamber Efendimizin Sütannesi)

Uhud şehîdleri
(radiyallahü anhüm ecmâîn)

Hazret-i İbrahim "radiyallahü anh"
(Peygamber Efendimizin Oğlu)

İmâm-ı Nâfî "rahmetullahi aleyh"

İmâm-ı Mâlik "rahmetullahi aleyh"

Süfyân bin Hâris "r"
(Peygamber Efendimi)

Akîl bin Ebî Tâlib
(Hazret-i Ali Efendimi)

Hazret-i Safiy
(radiyallahü
(Peygamber Efend
Ümmü F
(Hazret-i Ali Efendimi)

Cennet-ül Bâkî kabristanı
*Medîne-i münevveredeki
Cennet-ül Bâkî kabristanı.
Binlerce Eshâb-ı kirâmın
"radiyallahü anhüm" türbelerinin
bulunduğu kabristan idi.
Vehhâbî Suud oğulları buradaki
bütün o güzelim türbelerin ve
mezarların cümlesini yıktırması,
maalesef bir tarla hâline
getirmiştir.*

İmâm-ı Hasan
İmâm-ı Zeynel Âbidîn
İmâm-ı Ca'fer-i Sâdık
İmâm-ı Muhammed Bakır
(radiyallahü anhüm ec mâîn)

Hazret-i Fâtıma
"radiyallahü anhâ"

(Peygamberimizin Hanımları)

Hazret-i Aîşe
Hazret-i Hafsa
Hazret-i Zeyneb binti Caşş
Hazret-i Sevde
Hazret-i Ümmü Seleme
Hazret-i Cüveyriyye
Hazret-i Zeyneb binti Huzeyme
Hazret-i Ümmü Habibe
Hazret-i Safiyye
(radiyallahü anhünne)

Hazret-i Abbâs
"radiyallahü anh"

"radiyallahü anh"
zin Süt Kardeşi)

"radiyallahü anh"
dimizin Kardeşi)

Peygamber Efendimizin Diğer Kızları:
Hazret-i Ümmü Gülsüm
Hazret-i Rukayye
Hazret-i Zeyneb
(radiyallahü anhünne)

ye ve Âtike
(anhünne)
imizin Halaları)
Benîn
zin Hanımlarından)

Hazret-i Osman bin Affan’ın kabri (radiyallahü anh)

**Resûlullah Efendimizin süt annesi hazret-i Halime hatunun kabri
(radiyallahü anhâ)**

**Resûlullah Efendimizin amcası hazret-i Abbas'ın kabri
(radiyallahü anh)**

**Resûlullah Efendimizin halaları Safiye, Atike ve Ümmü Benûn'un
kabirleri (radiyallahü anhünne)**

Resûlullah efendimizin hanımları Hazret-i Aîşe, Hafsa, Sevde, Zeyneb binti Caḥş, Ümmü Habibe, Ümmü Seleme, Cüveyriye ve Safiye'nin kabirleri (radıyallahü anhünne)

Resûlullah Efendimizin kızları; Rûkiye, Zeyneb ve Ümmü Gülsüm'ün kabirleri (radıyallahü anhünne)

**Resûlullah efendimizin oğlu hazret-i İbrahim'in kabri
(radiyallahü anh)**

**Abdullah bin Cafer ve Akil bin Ali'nin kabirleri
(radiyallahü anhüm)**